

Od tedna do tedna

KRATKOVIDNI PACIFISTI

VČINA ljudi v ameriških liberalnih in delavskih krogih je prepričana, da je zunanjja politika Zedinjenih držav v očigled rastoči nevarnosti, ki preti svetu od strani fašizma, premalo izrazita in odločna. Skratka, da bi ameriška vlada Hitlerju in Mussoliniu morala povedati naravnost in brez vseh ovinkov, da če s svojo igro ne odnehat, je tudi Amerika pripravljena pomeriti se z njima z orojem. V isto kategorijo seveda spada tudi japonski militarizem.

Navedeni krogi so prepričani, da bi taka izjava imela globok učinek na fašistične države in da bi se na tak način fašistično oholost brez dvoma vsaj za nekaj let pritisnilo k tlom in med tem pa bi se najbrže pod svojo lastno pezo sesul.

Razume se seveda, da bi tak izjava, ako bi prihajala le od Amerike, ne pomenila veliko. Potreben je nastop vseh demokratičnih sil, ampak žalostno dejstvo je, da je med nefastičnimi državami danes edino sovjetska Rusija, o kateri ni nobenega dvoma, kje stoji v tem pogledu. Do gotove meje velja to tudi za Francijo. Litvinov je po nemški okupaciji Avstrije pozival nefastične velike sile na obdržavanje konference v svrhu enotnega nastopa proti rastočemu fašističnemu valu. Brez uspeha, kajpada. Državni tajnik Hull sicer ob vsaki priliki svečano svari proti besnenju fašističnega barbarsizma, ampak nič manj se ne boji tega, da bi se Amerika zapletla v kako kolektivno akcijo za mir. Bilo bi seveda nemiselnico pričakovati, da se bo Amerika odločila za tak korak, ko se celo Anglia, katere interesi so veliko bolj nesredno pričadeti — na kocki je njen imperij — ne more odločiti, da bi izrekla jasno besedo. Francija, vsaj levi del iste, ki je danes na vladu, desperatno hrepeni po složnem nastopu proti fašizmu, ampak njeni volji je paralizirana vsled skoro nerazumljive negativnosti angleške politike.

* * *

Kdo je kriv, da se demokracije ne morejo zediniti? Ali bi Anglia, celo torijska Anglia, spremenila svojo politiko, če bi Amerika pokazala pot? In obratno — ali ni mogoče, da bi ameriški državni department pokazal več odločnosti in načelne orijetiranosti, ako bi zunanjja politika Londona ne bila tako strašno klavrnata?

To so vprašanja, na katera ne ve nikče odgovora. Moglo bi se kvečim ugibati.

* * *

Obstoji pa v Ameriki skupina liberalcev in delavskih voditeljev, ki je brez ozira na vse možnosti brezpogojno nasprotni vsakemu vmešavanju Amerike v evropske in azijatske zadeve. Ta skupina nimata sicer nobenih ideoloških vezi z zavornikami izazovali politike Borahovega kalibra, ki je po vojni preprečila vstop Amerike v Ligo narodov, kar je bilo za njeno efektivnost najbrže ugodno, vendar praktični učinek njenega stališča je isti. Zavzemajo ortodoksno pacifistično stališče ter zagovarja mir za vsako ceno z argumentom, da vojna — vsaka vojna — bi se ne izbežno končala z zadavljenjem demokracije tudi v tistih deželah, kjer demokracija še obstoji.

Eden izmed najbolj izrazitih predstavnikov te struje je Oswald Garrison Villard, ki je v tekoči številki revije "The Nation" napisal članek, v katerem

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, March 30th, 1938

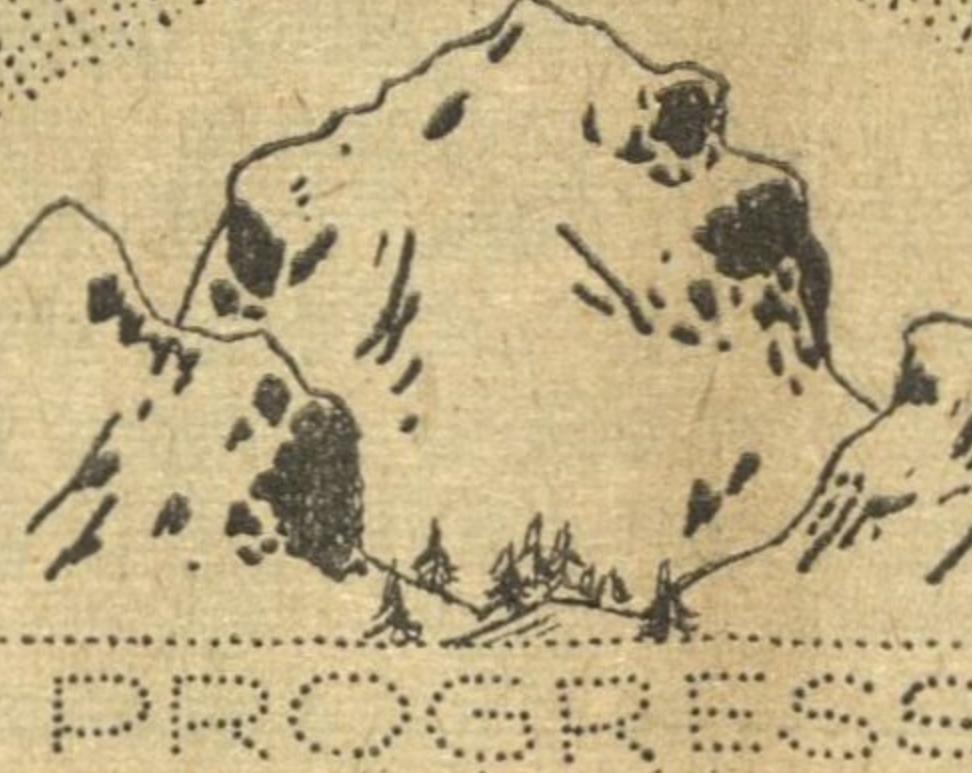
Official Organ of
The Slovenske Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomilselne Podporne Zveze

NUMBER 86

ZAPREDEF

Inozemska kronika

Angleški premier Chamberlain je imel prošli četrtek v parlamentu svoj težko pričakovani govor, v katerem se je upalo, da razjasni stališče angleške vlade v obstoječi svetovni situaciji z ozirom na Hitlerjevo aneksijo Avstrije in prodiranje fašizma v centralni Evropi. Toda Chamberlain ni povedal nicensar, kar bi moglo zmanjšati obstoječo negotovost, še manj pa, kar bi moglo Hitlerja in Mussolinija navdati s strahom, da se imata od Anglike česa batiti, dokler se ne dotakneta britskega imperija samega. Zavrnile je predlog sovjetske Rusije da se vse velesile razen Nemčije, Italije in Japanske povabili na konferenco, ki bi ukrepala, kako ustaviti agresivnost fašizma ter obenem izjavil, da Anglija nikakor ne more obljubiti, da bo Češkoslovaški z vojsko silo priskočila na pomoč, ako bi jo napadel Hitler. Na drugi strani pa je izjavil, da bi bila Anglija pripravljena iti v vojno, ako bi bili prizadeti "gotovi njeni vitalni interes". Oziroma če bi bila n. pr. napadena Francija ali Belgija. Dalje je pozivljal k poživljaju Ligi narodov ter poučarjal nujno potrebo Anglije, da pospeši svoj oboroževalni program. Izgleda, da se je Chamberlainu za enkrat posrečilo potlačiti revolt, ki se je pojivila proti njegovim politikam celo v vrstah konserativne stranke, ampak opozvalci so prepričani, da tako Hitler napade Češkoslovaško ali pa ako se Mussolini definitivno vgnezdi v Španiji, bo njegova politika sodelovanja z diktatorji tako diskreditirana, da bo prisiljen odstopiti. V takem slučaju utegne biti organizirana vlada narodne koalicije, v kateri bi imeli zastopstvo tudi laboriti.

Angleško delavstvo je dan po Chamberlainovem govoru ostro obosodo vladno politiko ter potom deklaracije, izdane v imenu Narodnega delavskega sveta, izjavilo, da nadaljevanje sedanega režima predstavlja največjo opasnost za mir Evrope. Zahtevalo je dalje, da vlada takoj prekliče prepoved proti izvažanju orožja in municije v lojalistično Španijo in apeliralo na ves narod, da se pridruži delavstvu v interesu narodne varnosti, mednarodnega reda, miru in demokracije. Delavstvo je tudi pozvalo Ligo narodov, da nemudoma sklice zasedanje svoje zbornice v svrhu posvetovanja glede položaja v centralni Evropi in Španiji. Narodni delavski svet zastopa delavsko stranko, kongres strokovnih unij in parlamentarno zastopstvo delavske stranke. Njegova deklaracija je še posebno pomembna z ozirom na dejstvo, da si vlada baš sedaj prizadava, da bi pridobila sodelovanje delavstva za pospešitev produkcije orožja in municije in obvezanja v splošnem.

Dunaj je bil od nekdaj veselo in razigrano mesto. Te svoje karakteristike ni izgubil popolnoma niti v najtemnejših dneh po vojni, ki se je spremenil iz prestolice mogočne države v sedež male republike. Ampak od kar so naciji iz rajha postali

njegovi gospodarji je njegovo lice postal resno in mrko. Nič več se ne razlega po njegovih ulicah veselo prepevanje in nastroj melodi sanjavih valčkov odmevajo trdi koraki iz rajha importiranih vojakov in rezki zvoki vojaških koračnic; vse povsod so razobešene slike Hitlerja, ki vsakogar neprestano opominjajo, da je Avstrija samo še provinca mogočnega rajha. Nacijske oblasti so te dni izgnane iz Dunaja enega najstarejših poročevalcev za angleško časopisje v centralni Evropi. George Gedy, ki je bil med vojno angleški častnik in je skozi 13 let zastopal na Dunaju dva londonska dnevnika in New York Times, si je nakopal jezo nacijske tajne policije zlačni s svojimi zadnjimi poročili, v katerih je dramatično opisal umiranje starega Dunaja pod peto hitlerjevskega terorja. Kako je nacijskim poglagom vrtal v Avstriji, je razvidno iz odkritja, da je dvajset odstotkov avstrijske policije pod režimi Dollfusa in Schuschniggga tajno pripadal nacijski stranki.

Za politične begunce. Ameriški državni tajnik Hull je naboljšal apel na 30 narodov, da odprejo vrata žrtvam nacijskega terorja iz Nemčije in Avstrije. Predlagal je, da naj bi se v ta namen osnoval poseben mednarodni odbor. Medtem ko se v apelu ne omenja nobenega posebnega razreda političnih ali plemenskih beguncov, pa je jasno, da je imel v mislih v prvi vrsti Žide. V smislu tega apela naj bi se reševalno delo vršilo na ta način, da bi vlade posameznih držav šle na roke privatnim ustanovam, ki bi se zavezale za stvar. Anglija, Francija in Belgija so že naznale svoje pripravljenost za sodelovanje, medtem ko se od Italije kot zaveznice Hitlerja z gotovostjo pričakuje neugodnega odgovora. Kongresnik Celler iz New Yorka je v tej zvezi stavil predlogo, da naj bi Amerika politične begunce iz Nemčije in Avstrije sprejemala izven nasejšnje kvote.

Angleško delavstvo je dan po Chamberlainovem govoru ostro obosodo vladno politiko ter potom deklaracije, izdane v imenu Narodnega delavskega sveta, izjavilo, da nadaljevanje sedanega režima predstavlja največjo opasnost za mir Evrope. Zahtevalo je dalje, da vlada takoj prekliče prepoved proti izvažanju orožja in municije v lojalistično Španijo in apeliralo na ves narod, da se pridruži delavstvu v interesu narodne varnosti, mednarodnega reda, miru in demokracije. Delavstvo je tudi pozvalo Ligo narodov, da nemudoma sklice zasedanje svoje zbornice v svrhu posvetovanja glede položaja v centralni Evropi in Španiji. Narodni delavski svet zastopa delavsko stranko, kongres strokovnih unij in parlamentarno zastopstvo delavske stranke. Njegova deklaracija je še posebno pomembna z ozirom na dejstvo, da si vlada baš sedaj prizadava, da bi pridobila sodelovanje delavstva za pospešitev produkcije orožja in municije in obvezanja v splošnem.

Dunaj je bil od nekdaj veselo in razigrano mesto. Te svoje karakteristike ni izgubil popolnoma niti v najtemnejših dneh po vojni, ki se je spremenil iz prestolice mogočne države v sedež male republike. Ampak od kar so naciji iz rajha postali

NOVICE IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI ŠIROM AMERIKE

Aktivnosti SSPZ

Društvo št. 239 v North Braddocku, Pa., bo imelo 10. julija, piknik, ki se bo vršil na Church Hill, Turtle Creek. Društvo je tudi sklenilo darovati vsakemu novemu članu \$1.00 pri prvem asesmentu ter plačati dva mesečna asesmenta za novo pristopne mlaðinske člane.

Dne 22. maja se bo vršil skupni piknik društva št. 172, Library, Pa., in Federacije društva SSPZ v zapadni Pensylvaniji, in sicer v Old Whippoorwill Grove.

Društvo št. 18 v Girardu, Ohio, se je zavzel za ustanovitev aktivnega Vrteca. Sklicana je seja staršev v ta namen, ki se bo vršila v nedeljo 10. aprila. Po seji bo zabava.

Društvo "Združeni bratje" št. 26, Colindwood, Ohio, je sklenilo zbrisi dolg vsem članom, za katere je založilo asesment. Zopet dokaz, da bratstvo pri naših podpornih društvenih ni prazna fraza.

15. obletnico svojega obstanka bo proslavilo društvo št. 181 v Power Pointu, Ohio ter v ta na men priredilo piknik dne 30. maja, t. j. na Decoration Day. Enak jubilej bo obhajalo na isti dan tudi društvo št. 177, čigar sedež se nahaja v Avelli, Pa. Bližnja društva so prošena, da ne prirejajo piknikov na isti dan.

Razne vesti

Pomladanski koncert z igro in plesom priredi v nedeljo 3. aprila ob 2:30 popoldne moški pevski zbor "Prešeren" v Chicagi. Priredba se vrši v dvojavi SNPJ na S. Lawndale ave.

Na velikonočno nedeljo bo gostoval v Detroitu pevski zbor samostojne "Zarje" iz Clevelandu, ki tam vprizori opero "Nikola Šubić Zrinski", ki je bila v Clevelandu dana že dvakrat, obakrat z velikim uspehom. Predstava se bo vršila v auditoriju Cass High School, ki ima 3,000 sedežev. Pevci odpotujejo iz Clevelandu v soboto 16. aprila dopoldne in se vrnejo naslednji dan zvečer. Povabilo bodo z vlakom. Clevelandčani in okoličani, ki želijo potovati s pevsko skupino, naj se prijavijo v prodajalni Mrs. Makovec v SND. Posebna cena vožnji na obe strani je samo \$4.95.

Kakor doznavamo, bo naš slovensko-ameriški pesnik Ivan Zorman v kratkem izdal novo zbirko svojih pesmi. Mr. Zorman je doslej objavil že štiri pesniške zbirke, kar je pa dokaz izvanredne plodovitosti.

25-letnico slovenskega časopisa v Milwaukeeju je prošli teden obhajal s posebno izdajo tedenika "Jugoslovenski Obzor," ki ga lastuje in urejuje Rado Staut. "Obzor" je naslednik listov, ki so nosili imena "Bodenost", "Slovenija", "Delavska Slovenija" in "Vestnik". Smatra se, da v Milwaukeeju in okolicu biva okrog 20 tisoč naših ljudi.

PREGLED EKONOMSKIH IN POLI- TIČNIH DOGODKOV V AMERIKI

Uspešnost v obravnavanju industrijskega dela v roki z dobrimi mezdami in južne industrije ne morejo tekmovati z industrijskimi v ostalih delih dežele, dokler nakupna sila juga ne omogoči najvišje uspešnosti." Na drugem mestu pa je rekel: Imamo ljudi, ki so leta 1936 govorili: Mi seveda ne marimo, da bi kdo moral stradati. Ampak ravno isti ljudje danes trdijo, da je balanciranje proračuna bolj važno kot pa pripravljene za relif. In ko sem jim povedal, da so ljudje pri meni več vredni kot pa dolarji in sem jim izročil vladne proračune in jih vprašal, kje bi oni značili sprovo. Med tem pa se iz Mehike poroča, da je bila v glavnem mestu prošli teden ogromna manifestacija delavstva v podporo stališču, katerega je zavzel predsednik Cardenas. Manifestiral je 200,000 članov delavskih unij. Vlada je izjavila, da je tujim kapitalistom, ki so sposobni dokazati lastninsko pravico do oljnih vrelcev, pripraljena plačati pošteno ceno zanje.

Stari boj med AFL in CIO se nadaljuje. Pretekli teden je AFL preklicala čarter delavske federacije v Coloradi ter odstavila njenega predsednika Franka Hefferley-a. Green je to storil, ker federacija ni hotela izključiti premogarskih unij, ki pripadajo CIO. AFL bo sedaj v Coloradi organizirala novo federacijo.

Spor v osobju uprave TVA se je končal na ta način, da je predsednik Roosevelt odslovil njenega predsednika dr. A. E. Morgana ter naznani, da bo celotno zadevo izročil kongresu, da jo preišče. Morgan je sponzoroval tovarisem v upravi TVA očital nesposobnost, neiskrenost in korupcijo, ko pa ga je Roosevelt pozval, da predloži dokaze, tega ni hotel storiti, rekopal, da je za svoje poslovanje odgovoren edinole kongresu. Vprašanje, če je imel predsednik Morgan pravico odstaviti, pride najbrže pred najvišje sodišče. Nasprotnik javnega lastništva pridobljajo afero za svoje propagandne namene.

Presenetljiv gorov. Na poti v Warm Springs, Georgia, se je senatna zbornica z 49 glasovi proti 1 proti 42 sprejel predlog za reorganiziranje vladnih departementov, proti kateri so pripadniki stare garde v obeh strankah vedeli bučno kampanjo, če da bo dala Rooseveltu diktatorsko oblast. Zagovorniki predloga pa so opozarjali, da so reforme v poslovanju vladnih departementov nujno potrebne in da so jih zahtevali vsi predsedniki od Wilsona naprej. Bitko je izgubila administracija, ko je senatni finančni odsek zavrgla določbo v davčni predlogi za obdavčenje visokih dohodkov ter namesto tega glasoval za nekoliko povišanje davka na korporacijske dobičke.

Najvišja sodnija je prošli ponedeljek s 6 glasovi proti 1 potrdila zakon, ki uvaja zvezno nadzorstvo nad takozvanimi holding korporacijami. Protiv ustanovnosti zakona je glasoval edinstven sodnik McReynolds, medtem ko se sodnika Cardozo in Reed glasovanja nista vdeležila. Še nekaj takih odločitev, pa bodo burbonci prišli do zaključka, da celo vrhovna sodnija in ustanova nista — ustavni.

POROČILO S PROSLAVE V MILWAUKEEU

Piše A. C. Ermenc

Reglanje, ropot in grmenje, kakor na bojnih poljanah — kar so pridne roke postavile, v nem, dveh zamahi same podrtine. Namesto joka pa je vladal bučen smeh in šaljivi divčipi, navdušenje je valovilo in rastlo med igralci in opazovalci. Bil je to mladinski dan, izbrani cvet slovenske mladeži je tekmoval v prijateljski tekmi za prvenstvo na Prvem kegljaskem turnirju SSPZ v Milwaukeeju. Rezultati tega pomembnega zborja bodo brez dvoma začutili trajen in važen vtis v razvoju atletičnega gibanja in naraščanju članstva SSPZ med mladino. V tem oziru gre priznanje vsem tistim, ki so to gibanje zasnovali in ga izvršujejo in tudi v resnici zaslubi polno moralno in finančno podprtvo celega članstva SSPZ. Po končanem težkem delu so pa zvečer proslavljeni zmago s plesom in zabavo v S. S. Turn dvorani, ki je bila polna naroda. Starci in mladi udeleženci so s tem pokazali, da se zavedajo važnosti takega dogodka, proslavitev Prvega SSPZ turnirja, ki bo ostal nam tukaj še dolgo v spominu.

Nedeljsko slavlje 30letnice ustanovitve društva Balkan je izpadlo tudi izborni. Bil je zares prekrasen dan; lepšega potomladanskega vremena za takov prilik bi se ni mogel nihče želite. Vabilo k slavnosti se je odzvalo izmed drugih društev, tukajšnjih in izven naše naselbine in posameznikov, tudi društvo Skala št. 63 iz Sheboygan, ki je potom obiloščevalnega zastopstva članov obeh spolov pokazalo svojo naklonjenost do našega društva. Kakor tudi članstvo iz Cleveland, Chicago, Pensylvanije itd. Prisotvovali so tudi glavni odvorniki. Govornika sta bila gl. tajnik br. Rus in gl. podpredsednik Lisich. Oba sta podala kratke nagovore. Občinstvo sta soustanovitelja društva Balkan br. Kalan in br. Glojek. Zadnji je tudi prečital pismo in čestitke gl. tajnika, ker br. Glo

NAPREDEK

GLASILLO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društvo

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovène Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$8.75 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnosti:
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: HEnderson 5311

VOLUME III. 104 NUMBER 86

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

NAČELNA STRAN NAŠEGA DELA

SLOVENSKA svobodomiselna podporná zvezá je seveda v prvi vrsti to, kar njenó ime pove—podpora. Materijalna stran njenega dela se vrši v mejah zakonov, ki jih predpisuje javna oblast. Država pravi: to smete, onega ne smete; take vrste zavarovalnina je dovoljena, taka ni dovoljena; ako hočete članstvu obljudbiti določeno vsoto zavarovalnine, potem morate od njega zahtevati določeno vsoto mesečnih prispevkov. Prozrost poslovanja na polju bratskega zavarovanja kot takega, ki je obstojala nekdaj, je skoroda popolnomu izginila. V tem pogledu je jako malo prostora za spremembe in eksperimente, to predvsem za tako organizacijo kot je naša, ki je v teku zadnjih par let svoje poslovanje temeljito preuredila ter ga postavila na podlagu najmodernejše življensko-zavarovalninske prakse.

Da pa SSPZ ni samo podporná organizacija, je takisto razvidno iz njenega imena. SSPZ se zaveda moralne odgovornosti, ki jo nosi napram svojemu članstvu. Zaveda se, da mu je dolžna nuditi poleg gmotne podpore v slučaju bolezni, nesreče ali smrti tudi duhovne hrane in pobude za vzore v cilje, ki so dragi vsem svobodo ljubečim in za napredkom stremčim ljudem. Svobodomiselna organizacija je in je ponosna na to. Na tem temelju je bila ustanovljena, ohranila ga je skozi 30-letno dobo njenega življenja in upati smo, da ne bo odstopila od njega, dokler bo živila. Javna oblast nam v tem pogledu pušča popolnoma proste roke. Nič ne ukazuje, nič ne prepoveduje; kot svobodnim državljanom v svobodni republiki je nam samim na prostu dano in od nas samih je odvisno, koliko bomo delali, se trudili in žrtvovali za pospešitev naših skupnih idealov.

V pretekli izdaji "Napredka" smo na tem mestu podali poglavitev zaključke seje glavnega odbora, vršeče se prošli mesec, ki se tičejo gmotne strani našega delovanja. Opozorili smo na načrt kampanje, ki je veljaven od 1. januarja do 30. junija tekočega leta ter na druge sklepe, ki naj služijo agitatoričnemu delu in jačanju organizacije v splošnem. Ampak se je bavila tudi z vprašanjem načelnega značaja, ki stoji baš sedaj v ospredju naše ožje in svetovne pozornice ter je glede njih storila zaključke v skladu z načelnim stališčem organizacije.

Umetno in potrebno se nam zdi opozoriti na te zaključke, kajti iz njih se zrcali stari idealizem, iz katerega je zrastla SSPZ, in ki so obenem dokaz, da se organizacija tudi v tem pogledu v polni meri zaveda odgovornosti, ki jo ima nasproti članstvu, to se pravi: nasproti napredno mislečim delavskim možem in ženam, iz katerih je sestavljena.

Seja glavnega odbora je zavzela definitivno stališče z ozirom na veliko borbo, ki danes stresa Španijo. Potreba, katero smo v stanu nuditi kot organizacija onim, ki se borijo za ohranitev ljudske vlade te nesrečne dežele, je seveda omejena, toda stališče, ki ga je s tem naglasila pomeni več: da se SSPZ zaveda zgodovinske važnosti heroične borbe španskega naroda za svobodo ljubeče ljudi vsega sveta, in torej na svoje člane apelira, da to borbo gmotno in moralno podpirajo, kjer in kolikor jim je v danih razmerah mogoče.

Res, da je španski bolezaj zelo teman, kakor je na videnju temna stvar svetovne demokracije sploh, o kateri se zdi kot da je paralizirana nad rastočo izzivnostjo barbarskega fasisma, ampak to je tem večji vzrok, da na ves glas izpovemo svojo vero v demokracijo in svobodo — da se medsebojno opogumljamo za boje in preizkušnje, ki morda se pridejo. Borba med silami barbarizma in okovane pesti na eni strani ter silami demokracije, civilizacije in clovečanstva na drugi, zavzemada od dneva do dneva širše dimenzije — bolj in bolj dobiva obliko svetovne borbe, in izključeno ni, da bo tudi Amerika, v eni ali drugi obliki, prej potegnjena vanjo kot si mislimo. Zato je potrebno, da smo duhovno pripravljeni na take možnosti, da v svojih lastnih vrstah kreplimo demokratično zavest ter pobijamo argumente onih, ki naravnost ali po ovinkih skušajo izrabljati naš narod za reakcijarno namene.

Soglasno je seja glavnega odbora tudi odobrila delovanje mlade ženske organizacije "Progresivnih Slovensk". Ta organizacija, katere sedež se nahaja v Clevelandu, ima naši organizaciji sorodne cilje in smotre. Trudi se, da bi napredno misleč slovensko ženstvo pridobilo za enoten program ter na ta način olajšalo delo vsem naprednim ustanovam, ki jih ima naš narod v Ameriki.

Želeti je torej, da članstvo SSPZ ta sklep vzame na znanje ter povsod, kjer koli obstoje možnosti in prilike, podpre prizadevanja te organizacije.

Napredni tabor je bil do danes glede dela med ženstvom premalo čuječ in moramo torej zamujeno popraviti, dokler je čas. Ne pustimo, da bi reakcijonarni vplivi pod kakrsnokoli krinko zavajali naše žene in dekleta na poto in v organizacije, ki so delavski in napredni stvari sovražne. "Progresivne Slovenke" so edina ženska organizacija med nami, ki zasluži zaupanje napredne delavske javnosti!

društvo daruje \$1.00 pri prvem asesmentu, in zdravniška preiskava je tudi prosta, kakor se vidi iz zapisnika letne seje gl. odbora. Nadalje, novo pristopilim članom v mladinski oddelku plača društvo prva dva mesečna asesmenta. Torej na delo bratje in sestre, da bo čim boljši uspeh in da nas ne bo pogazila št. 126 v Pittsburghu.

Upam tudi, da prihodnjo sezijo se vidimo v velikem številu in s seboj ne pozabite pripeljati novega kandidata, ako vam je le mogoče.

Nadalje opozarjam vse one člane, ki zaostajate z mesečnim asesmentom, da od sedaj naprej plačate ob pravem času; če boste suspendirani, eventualne posledice samim sebi pripisite, ker slučaj najraje pride kadar član nima plačanega asesmenta.

Na priredbi sem se seznamil z mnogimi, katerih nisem poznal preje. Tako sem imel priliko govoriti s tajnikom društva št. 63 br. Jamnikom, katerega preje nisem poznal. Br. Jamnik je dober društveni tajnik in aktivni že od nekdaj. Br. Koščak, predsednik istega društva, je bil tudi navzoč; njega poznam že izza konvencije. Skupaj z Jamnikom skrbita za močno društvo v Sheboyganu in pravita, da društvo dobro napreduje. Izmed starejših je mend bil najoddaljnjejši gost J. Marion iz Mount Olive, III., oče poznanega in aktivnega Johna Marna, glavnega nadzornika. Mož je v prejšnjem letu prestal težko operacijo, pa se mu prav nič ne pozna ter je čil, da sem se kar čudil, ko mi je rekel, da ima 65 let in da še vedno kopuje prenog, kadar tamkajšnja majna obratuje. Je v resnicu lahko ponosen na svoje sinove, kateri so aktivni pri društvu in kateri spoštujejo svojega očeta.

Zdaj, ko smo s prvo tridesetletnico gotovi, se bomo pripravili na prihodnjo prvo priredbo Chicagske federacije dne 29. maja. Prvi kulturni in dramski sestanek naših Vrtcev je sedaj gotova stvar. Zadnja vesela novice je, da bo pri priredbi so-deloval naš slavni orkester Vrtca iz Collinwooda. Pisal sem že nekoč o njem ter ga pohvalil in sedaj se boste lahko Chicagani sami prepričali, da nisem pretiraval. Prišel bo ter igral za stare in mlade. Ne pozabite torej te izredne prilike.

Pred to priredbo je še ena, na katero vas tudi vabim. Koncert socialističnega zborna Sava dne 10. aprila. Polovica prebitka gre v korist lojalistom v Španiji, kateri so sedaj bolj kot kdaj prej potrebiti podpore. Na tej priredbi bodo tudi nastopili Rudečki sokolči, mladinska organizacija, slična našim Vrtcem. Že parkrat prej sem jih opazoval in rečem vam, ako bi na programu ne bilo nič drugačega razen njih, se priredbe izplača vdeležiti. Joško Oven, poznan kot eden naših najboljših delavskih govornikov, je spisal za ta namen igro Španska tragedija. Poleg tega bo nastopil kot govornik. In kadar Joško govoril, bi ga človek poslušal kar naprej. Malo je naših preostrih delavcev, kateri bi imeli tako prijazen domač in prepričevalen nastop, kakor ga ima Joško. Ako niste še nikdar prej posetili priredbe J. S. Z. posetite to. Ne bo vam žal.

S. Skorjanc, predsednik.

PRIPRAVE ZA NOV VRTEC

Girard, O. — Na prihodnji seji društva št. 18, ki se bo vršila dne 10. aprila ob 2. uri pooldne, se bo razmotrivalo o ustanovitvi samostojnega Vrtca. Društveni odbor upa, da bodo vse članji, ki imate otroke v mladinskem oddelku, iste prijavili na sejo. Otroci bodo dolgo po seji prost sladoled in mehko pičajo in za odrasle člane bo tudi kaj pri roki, ako bo odziv zadovoljiv.

Zdaj vse na sejo in pripravite s seboj svoje malčke!

J. Rovan, tajnik.

AVSTRIJSKI SKOFI POLJU- BILI HITLERJEVO PETO

Dunajski kardinal Innitzer je pred dnevi objavilo udanostno izjavo Hitlerjevemu režimu, v kateri je med drugim rečeno:

"Z veseljem priznavamo, da je nacijski pokret dosegel in še vedno dosegajo velike uspehe na polju narodne in gospodarske obnove, kakor tudi v socijalnem blagostanju, to zlasti za one sloje ljudstva, ki se nahajajo v največji potrebi. Prepričani smo tudi, da se je po prizadevanju nacijskega gibanja odvrnilo nevarnost vseuničujočega in brezbojnega boljševizma. Skof je dajejo tem prizadevanjem svoj iskreni blagoslov ter tudi

verniki svetujejo, da se ravno v tem duhu."

Kardinal Innitzer je izjavil, da ga je Hitler ob prihodu na Dunaj zagotovil, da cerkev ne bo nikdar obžalovala, ako bo lojalno služila tretjem rajhu. Med tem se po se percekcije katoliških ustanov v Nemčiji še vedno nadaljujejo.

UBOGA ČEŠKOSLOVA- ŠKA!

Naslednje hladno-analitično, ampak žal resničnemu stanju faktov najbrže dobro odgovarjajoče poročilo glede usode Češkoslovaške republike je napisal v Washingtonu bivajoči časnikar Paul Mallon:

"Utegne biti, da je Chamberlain pustil Hitlerja v dvomu, ampak nobenega dvoma ni med onimi, ki imajo kako besedo v tem mestu.

"Da Anglija ne bo šla v vojno za protekcijo Češkoslovaške v Centralne Evropo, je sedaj definitivno ugotovljeno kot prepričanje v glavah vseh, ki vodijo ameriško zunjanje politiko. In kar utegne biti za lajlike, ki zasedajo tako reči bolj presemetljiva — tudi Francija nima nobene takne name.

"Poglavitni vzrok za stališče Anglije so njeni dominioni. O tem se najbrže ne bo dajalo nobenih naznanih, ampak splošno znana diplomatska tajnost je, da so dominioni dali jasno razumeti, da ne bi podpirali Velike Britanije v nobeni navadni akciji za ustavljanje Hitlerja na kontinent. Preveč so odaljeni političnim križem Evrope, da bi bili pri volji na njenih teh prelivati svojo kri. Poleg tega, če bi Anglia v resnicu zelela pomagati Češkoslovaški z vojaštvom, bi bilo to tudi težko s praktičnega vojaškega stališča, ker Čehi so izolirani.

"V tej okoliščini ležijo tudi nemožnosti francoske akcije. Francozi (in takisto Angleži) bi lahko vprvorili učinkovite zračne napade, ampak edini praktični način pomoči za Čehi bi bil ta, ako bi se izvršilo invazijo Nemčije. To pa bi ne bilo nič manj težavno in dragovo kot če bi Nemci hoteli vdreti v Francijo.

"Izgled enega kot drugega je skoro neverjeten. Razen tega mora Francija pomisliti, kaj bi storila Italija, pa tudi Francozova Španija.

"Ako bi Anglia in Francija v resnicu nameravali ustaviti Hitlerja, bi to sedaj javno oznanjali, ne pa trosili diplomatično.

"Pokopan je bil po civilnih obredih dne 21. marca in obilna vdeležba je pričala, kako je bil pokojnik priljubljen. Lahko Ti zemljica, dragi sobrat in prijatelj — preostalom pa naše gobo sožalje!

"Umrl je v New Yorku v starosti 80 let polk. E. M. House

osebni prijatelj in zaupnik po-

kognega predsednika Wilsona

v cigar administraciji je ig-

zelio važno vlogo. Pokopan je

v Houstonu, Texas, kjer je bi-

rojen.

NAGRADE ZA PRIDOBIVANJE NOVIH ČLANOV

Veljavne od 1. januarja do 30. junijna, 1938

ODRASLI ODDELEK

Plača se \$1.00 nagrade predlagatelju za vsakega člena, ki se zavaruje pod vsoto \$1,000 v smrtninskem skladu, ter \$2.00 nagrade za vsakega novega člena, ki se zavaruje za \$1,000 ali več.

Društvo, ki bo v razdobju treh mesecev (bodisi v januarju, februarju in marcu, ali pa v aprilu, maju in juniju) pridobilo največ članov, bo deležno nagrade v znesku \$25.00. V vsakem slučaju pa mora število novih članov znašati najmanj deset.

Vstopnina je prosta, zdravniška preiskava brezplačna.

MLADINSKI ODDELEK

Glavni odbor razpolaga s vsoto \$1.00 za pridobitev vsakega novega člana v mladinski oddelek.

Vsek član, ki pridobi novega člana za mladinski oddelek, dobi 50c nagrade. Ostalih 50c od nagradne vseote se bo porabilo za posebne nagrade zmagovalcem itd., kakor se bo upravnemu odboru zdeležno najbolj pri-

\$1.00 nagrade dobi upravitelj (administrator)

Vrtca za vsakega člana, ki prestopi iz mladinskega v

odrasti oddelek.

Vrtec, ki bo v razdobju treh mesecev (bodisi v januarju, februarju in marcu, ali pa v aprilu, maju in juniju) dobi največ novih članov, bo deležen nagrade, ki jo določi upravni odbor. V vsakem slučaju pa mora

število novih članov znašati najmanj deset.

Vstopnina je prosta, zdravniška preiskava (v državah, ki jo zahtevajo) brezplačna.

Slovenska Svobodomiselnna Podpora Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 E. 47th St., Cleveland, O.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomočni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIKOLO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleških poslojnih v mladinskih društva, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNKI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
GLAVNI ZDRAVNIK:
DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

sredstev regimentacije, kar prineše konec naši lastni demokraciji?

Ako bi obstojala kaka možnost, da bodo Amerika in druge demokratične države sprejele pacifizem za načelo svoje politike, bi argument Villarda in njemu podobnih imel nekaj veljave. Saj vojna je prokletstvo, ki si ga ne more želeti noben človek, ki je pri zdravi pameti. Ampak tega načela niso sprejele in sploh ni misliti, da bi ga. Gotovo ne pod kapitalizmom. Z ozirom na to zagovarjanje pacifizma ne more imeti za posledico nič drugega kot to, da se dan konflikta zavleče, kar pomeni, da je fašizmom dana priložnost, da se čim močnejše pripravijo za končni spopad z demokracijami in da bodo le-te baš vsled tega v konfliktu, kadar do njega pride, bolj sigurno in v večjo temeljito storile to, kar bi pacifisti radi preprečili — namreč zavadle osebno svobodo — kot pa će bi do konflikta prišlo, predno moč fašizma postane se večja kot je sedaj.

Jasno mora biti vsakemu, da je stališče sovjetske Rusije, bolj zdravo in realistično kot katere druge nefashične države. Ako bi zapadne demokracije za trenotek pozabiale na "rdečo nevarnost" in vzajemno nastopile proti fašističnemu razbojništvu, je malo dvoma, da bi bil poход fašizma ustavljen brez rabe orožja in prelivanja krvi in da bi bila nevarnost za mir in demokracijo od te strani definitivno odstranjena.

INOZEMSKA KRONIKA

(Dalje s 1. str.)

tila njen dih in tipala njene roke in solzna lica. Ne, ne, ne bo videla svoje ljubljene hčere, ker bo oslepela, če hči iz daljne Amerike ne pride kaj kmalu v svojo rodno domovino. Zato iz pisma sije samo ena goreča materna pršnja: Hčerka pridi, da ne bo prepozno.

Koliko sto takih mater piše svojim hčeram in sinovom v daljnjo Ameriko. To je samo ena izkles obraz moža, so proga in očeta: v skrbnem obrazu pridne gospodinje izginja obličje dekliskega izraza, toda spremembatah obrazov še ni zamorila misli in spomina na vse ono, kar je ostalo dragega in ljubega onostran oceana.

Kri ni voda; v kriji je skrivnostni čut, v srcu čudovita sila, a možganih tista misel in tisti tenkočutni spomin, ki obrača našo moč in voljo, željo in hotenje proti doživetju naše mladosti, ki je povezana z vsemi obrazi in dogodki, ki so bili v naši bližini.

Kaj mislite, ali bo šla Helena pogledat svojo staro mater, kateri pa vid od dne do dne? Kaj bi napravili vi, ako bi bili na njenem mestu? Ali ste morabiti imeli enako preizkušnjo

bred leti ter ste zadostili prošnji iz domovine. Ali ni to sreča in zadovoljstvo za vas? Ali je bilo morebiti baš nasprotno? Kako se danes kesate, kako vam je hudo, ko ne morete sami sebi odpustiti tega nadodžbe, ako bi se lojalisti še dalj časa mogli zoperstavljati silni premoč Francovne armade, ki

vezane, da bi morala "avtomatično" priskočiti na pomoč Češko slovaški republike, ako jo napade Hitler.

Položaj španskih lojalistov

postaja od dneva do dneva bolj obupen. Po zadnjih vesteh je fašistična ofenziva že skoraj dosegla svoj cilj. Na eni točki so fašisti samo še 15 milj do Sredozemskega morja in 100 milj do Barcelone. Bil bi skoro čudež, ako bi se lojalisti še dalj časa mogli zoperstavljati silni premoč Francovne armade, ki

je, da je gmotne razmere ne zadržujejo. To je prvo v današnjih časih, ko manjka denarja. Odločila se je, da gre pogledat svojo staro mater, da zadosti prošnji osivele mamice; odločila se je, da zadosti tudi svoji želji in hotenju, ker drugače bi se čutila krivo vse življenje.

Da, dosti je takih starih in osivelih mater v domovini, ki klíčejo, prosijo in vabijo. In če imate še živo mater v domovini, potem je tudi vaša mati:

Ena izmed mnogih.

OD TEDNA DO TEDNA

(Dalje s 1. str.)

poudarja, da je danes bolj kot kdaj prej preprčan, da edina rešitev človeštva leži ne v rabi sile proti sili, temveč v rabi pasivnega odporja (n. pr. bojkota itd.) in moralnega protesta.

To je pisala materina ljubezen na večer življenga. To je bila srčna želja stare matere, ki bi rada videla svojo hčer po dvajsetih letih in več. To pisano je narekovala slutnja, da ji opreza zadnja luč njenega pogaleta. To pismo je narekovala bolest in strah, da v pozmem večeru njenega življenga niti hčere ne bo mogla videti, čeprav bo slišala njen glas, ču-

neprestanu dobiva ojačanja iz Italije in Nemčije, medtem ko oni, ki bi lojalistom mogli pomagati, nočajo, oni, ki bi radi, pa ne morejo ali si ne upajo.

Notranji politični položaj v Češkoslovaški se je v zadnjem tednu zelo poslabšal, ko sta dve nemški stranki, agrarna in krščansko socijalna (klerikalci) prestopili v tabor Sudeten stranke, katero vodi Hitlerjev pobočnik Henlein. Vrh tega so še slovaški klerikalci položaj izrabili za svoje politične namene ter prišli na dan z zahtevo za avtonomijo. Henlein sedaj kontrolira 55 sedežev v nižji zbornici češkega parlamenta, katera šteje 300 poslancev, v senatu, ki ima 150 sedežev, pa 26 poslancev. Lojalni so ostali vladni nemški socialisti in komunisti, ki imajo v parlamentu 15 sedežev.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE

v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovo točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posete.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

VLOGE

v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEND. 5670

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNÍK V AMERIKI JE

ENAKOPRavnost

Naročnina za celo leto izven Clevelandova je samo \$4.50.

Društvo in posameznikom se priporočamo za tiskovine.

Unionsko delo — zmerné cene

6231 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

VAŽNO NAZNANILO!

SLOVENSKA SVOBODOMISELNA

PODPORNA ZVEZA

priredi dne

18. MAJA, 1938

skupni izlet v staro domovino

in sicer na največjem in najhitrejšem franco-skem parniku

NORMANDIE

Rojake širom Amerike se uljudno vabi, da se udeležijo tega pomembnega izleta..

Za pojasnila in rezervacije pišite takoj na:

Wm. Candon ali August Kollander

1058 E. 72nd St. 6419 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

French Line

PEVSKI ZBOR

"Prešeren"

v nedeljo, 3. aprila, 1938

SPREMENBE V ČLANSTVU PRI DRUŠTVU SSPZ ZA MESEC FEBRUAR, 1938
Changes in Membership by the SSPZ Lodges for the month of February, 1938.

Novo pristopili (Newly Admitted)

Društvo Lodge

3 August Bubon (Sprejet za Jan.) 28 42101

20 Jennie Debevec 18 42139

21 Anna Cerkvenik 18 70037

39 Anne Palowski 18 41240

41 Louis Sumrok 18 24265

60 Mildred Osgolin 18 42141

69 Anna Hummer 18 24254

70 Edith Hummer 20 24255

70 Stanley Kocheyer 18 24256

144 Antonia Rofli 16 24257

145 Gasper Segulin 16 70035

146 Evelyn Laurich 18 70036

183 Helen L. Sortoris 18 24259

235 John Zigmam 39 24262

235 Mary Zigmam 29 24260

235 Mike Hely 46 24263

235 Ana Hely 38 24261

120 Črtane nazaj sprejeti Nelli Kon-

ček, 17 C. 40885; Mary Perusek, 52 C. 23835; Mary Trampus, 41 C.

41436; Mary Volk, 34 40996; Fran-

ces Wechich, 44 C. 24006; Črtana:

Antonia Seston 35 C. 20487.

126 Črtana: George Witkovich, 42 24173;

Črtana nazaj sprejeti: R. Fucek, 48 C. 22988.

139 Črtan: Joseph Zelensky, 44 C. 23189.

142 Črtana: W. Primozic, 25 C. 40839;

Angela Folks, 20 C. 23189.

155 Črtan: John Lepovich, 37 C. 15445.

172 Črtan: Joseph Uzman, 22 12830.

173 Črtan: Louis Kelemencich, 23 C. 22996.

177 Prestopila od dr. št. 139: Zorka

85. Botic, 30, C. 22996.

189 Črtan: Lovrenz Snovak, 17 C. 41251;

umrl: Steve Albrecht, 41 C. 40974.

196 Črtana: Elizabeth Poloschak, 32 C. 23323.

197 Črtani nazaj sprejeti: V. James,

26 C. 41959; Ladi Tisol 21 C.

40172; M. Tisol, 21 C. 41071; Črtani:

L. Skrbec, 27 C. 40483; M. Grahek,

35 C. 41939; L. Bokal, 23 C. 23904;

C. Carling, 17 C. 7004.

198 Črtana nazaj sprejeta Sophie Po-

nlivar, 17 C. 41966; Črtana Pauline

Hanko, 17 C. 41282.

204 Črtana: Emil Jerse, 19 C. 42048;

Nick Opalich, 19 C. 42047.

209 Črtan: Sam Weitzel, 17 C. 41037.

216 Črtan: Louis Hribar, 46 C. 22829.

220 Prestopil od štev. 156: Steve Mar-

ticic, 17 C. 23866.

225 Črtan: Joseph Starc 23 C. 40847.

227 Č

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF
LIFE INSURANCE?

PROGRESS

"NAPREDEK"

"The best preparation for the future, is the
present well seen to, and the last duty done."

TOURNAMENT STRIKES AND SPARES

Too much cannot be said or written in complimenting Lodge Balkan's Committees for the manner in which they conducted the National Bowling Tournament and the 30th Anniversary celebration, each of which was a mammoth job in itself... Members, men and women, including the Maren, Stampfels, Omejcs, Perkos, Ermences and many others, cooperated in complete harmony to round out the two gala events, held on consecutive days, with a maximum of success... And so, once more, we join with others in extending the Balkan members, one and all, our heartiest congratulations and best wishes for continued forward progress.

M. Vrhovnik

The tournament was hardly over when questions began to pop in relation to the location of the 1939 tournament. Among the cities proposed were Indianapolis, Cleveland, Chicago and Pittsburgh and judging by the sentiment expressed favoring the "Hoosier" Capital, it appears that Indianapolis holds the inside track on the next bowling meet.

Wonder of wonders is the way some of our women bowlers were able to take it... The Balkanites worked hard every night for more than a week getting things arranged for the tournament, dances and program. — The Spartans, Utopians and Progressors traveled all the way across the country (four states, anyway) by train and motor in order to participate in the bowling events on the following day... Nearly all of the bowled six games, and an even half dozen went the full distance of nine games before discarding their bowling shoes for WHAT — why their dancing pumps, of course. Yes, our SSPZ women folk sure can take it! — But, we must admit that traveling 500 miles, bowling nine games and dancing 3 or 4 hours, all in the course of 24 hours, is more than anyone can comfortably endure and it won't be a bad idea to split the events over a period of two days after this.

Did you know that Lodge Balkans is a Slovene speaking unit and as such holds the Five-Man and Two-Man Team events championships, not to mention the All-events title won by Matt Levar... that both Albert Maren and Matt Levar, who paced the Balkanites to their victories, have a season's average of 190... that John Maren was one of four members of the Supreme Board entered in the tournament and "banged" the maples for an average of 171 for nine games... that Marie Chernich, Singles and All-events title holder and sharer of the Two-Woman Team honors, bowled a 230 game which was second only to Matt Levar's 245... that Marie bowled in the Chicago Evening American's Tournament, the biggest of its kind in the country, the other day... that Eddie Centa, 1938 singles champion of the SSPZ, will bowl in the A. B. C. in Chicago's Coliseum on April 3-4... that Antonia Zagar, runner-up to Marie Chernich for the singles, all-events and high game honors, was far in the lead as Marie began her final game, which, incidentally, was THAT "swell" 230 record game... that a total of \$154.00 in cash prizes was awarded to the winners during the program Sunday afternoon... that an additional \$83.17 was expended by the Society for trophies and miniature bowling balls which were presented to the champions in each event...

The Utopian girls showed nearly as much superiority over their sister opponents as did the Balkan men bowlers, having one of the best balanced teams in the meet... The bowling of Tillie Vidmar of the Victorians, Mary Krivec and Albina Gruden of the Utopians, Mary Omejcs of the Balkans and Ann Pleterek of the Progressors was easily outstanding in the woman's division... Probably, the year's most improved bowler is Joe Puzell, tall, handsome Trail Blazer, who averaged 175 for six games — This is Joe's first year in the kegling sport and unless he gets married (?) or loses his job, he should be a sensation next season... The Pennsylvania girls made a splendid showing despite the fact that ten-pin bowling is little practiced in that state — As the story goes, the owner of the alleys, where they practiced, had to buy a set of second hand pins for them — Considering their handicap, they did marvelously well... So did Ernie Kvartich and Joe Changle of the same lodge... The only casualty (not counting a couple of spills or three) of the tournament occurred when Rose Marn, attractive Balkan lass, let go of a hook ball that tore the nail of her thumb right down to the flesh — A little adhesive tape patching fixed it up in a jiffy and permitted her to finish the event without further mishap... What wouldn't anyone give to see Marie Chernich and Antonia Zagar meet in a match game — The former had an average of 152 and the latter 150 for the nine games of the tournament — Going into the final game, Marie needed 217 to cop the singles title and 195 for the all-events top honors, and as frame after frame went by, everybody gathered around and watched her mow down the pins for a mark of 230. It was a beautiful game and as dramatic a finish as one could have wished for and proved, again, that one is never sure, who will win, until the last ball is rolled.

* * *

Don't forget, you Chicagoans, if you haven't been to the A. B. C. Tournament, or even if you have, drop around next Sunday night (about 11:00 o'clock) and give Eddie Centa a nice big hand — I don't recall the name of the team he will bowl with, but he'll be easy to locate when you get there... John Maren's dad came all the way from Mt. Olive, Ill., to see his boys in action against the cream of the SSPZ crop — While in Milwaukee he met some of his old cronies, Victor Zupancic and Andrej Cizej now of Chicago and they made quite a reunion of it... This reminds me that many of our older members, that is, members of the Slovene speaking Lodges are planning to enter the 1939 bowling tournament — This is one sport you're never

Evening Stars In Action Again

WHITE VALLEY, Pa. — Evening Stars of White Valley, Pa., No. 218 extends a cordial invitation to an Easter dance to be held April 16 at Export Polish Hall. Music will be furnished by the newly rearranged orchestra of Russ Dale.

Members of Evening Stars try to be at the next meeting and help make the dance as successful as were all our other doings, so far this year. The committee will do all it can but we need cooperation.

Let's see all of our brothers and sisters at this dance!

Come one, come all! Russ Dale will help you have a wonderful evening.

Olga Noča

Spartan Juniors Now Rehearsing Play

CLEVELAND, O. — The play "The Rat Had It Coming to Him," has gone into rehearsal. "Bob" will be portrayed by Frank Lube. His wife, Joan, will be enacted by Daniella Homovec, while Helen Marie Polkicky plays Mrs. Scrumpt, the landlady who is indignant at being offered a fat part. She misunderstood what a fat part was. A fat part is really a good part but Mrs. Scrumpt thought Bob was insinuating. Another play will presently go into rehearsal, probably next week.

Andy Elersich

Clarence Darrow

There is no reason to mourn over the death of Clarence Darrow. He lived a life as full of personal success, measured in terms of the attainment of his own ideals, as anyone could desire.

His brilliant mind and his skill as an orator were directed to the defense of many unpopular causes because he knew they were right, regardless of the effect they might have on his legal career.

He fought for Eugene V. Debs, Big Bill Haywood and the McNamara brothers because his heart and his

Slavonic Tamburitz Orchestra On NBC Network

PITTSBURGH, Pa. — The Slavonic Tamburitz Orchestra of Duquesne University which is directed by Matija L. Gouze, has become a member of the National Broadcasting Company on March 26, 1938. The program was heard at 3 p.m., E. S. T.

A list of the stations of the NBC network to which the program will be available follows. Readers of "Napredek" are asked to call or write their nearest NBC station to see if they will carry the program which will be known as the "Slavonic Serenade."

If the South Slavs will make their desires known in this regard the beautiful folk-melodies of the South Slavic nations can be heard weekly on this coast-to-coast broadcast.

The following stations listed as basic Blue Stations are practically certain of carrying the program. More than one NBC station is located in these cities, therefore, only the Blue network programs are available to them. The stations and their call letters which are practically certain of carrying the SLAVONIC SERENADE are:

WJZ New York City; WBZ Boston, Mass.; WBZA Springfield, Mass.; WEAN Providence, R. I.; WICC Bridgeport, Conn.; WFIL Philadelphia, Pa.; WBAL Baltimore, Md.; WMAL Washington, D. C.; WSYR Syracuse, N. Y.; WHAM Rochester, N. Y.; WEBR Buffalo, N. Y.; KDKA Pittsburgh, Pa. (Originating station); WGAR Cleveland, O.; WXYZ Detroit, Mich.; WCKY Cincinnati, O.; WENR-WLS Chicago, Ill.; KWK St. Louis, Mo.; WMT Cedar Rapids, Iowa; KSD Des Moines, Ia.; KOIL Omaha, Nebr.; WREN Kansas City, Mo.; KVOD Denver, Colo.; KLO Ogden, Utah; KGO San Francisco, Calif.; KECA Los Angeles, Calif.; KFSD San Diego, Calif.; KEX Portland, Ore.; KJR Seattle, Wash.; KGA Spokane, Wash.; KTAR Phoenix, Ariz.

whole philosophy put him on their side — on the side of labor.

Sorrow over the end of so good a life has no more meaning than tears for night's fall on a complete day.

"The New Republic"

From the Office of the Supreme Secretary

In the last issue of the Official Organ an article appeared under the above heading announcing amendments to the rate tables and giving explanations to the various changes. There were two points in the mentioned article that were not clearly cited and could be misinterpreted, therefore, I wish to clarify the matter by the following explanation.

Under the heading "Amendment of Rate Tables" it was stated that "it was decided that the Endowment at Age 70 certificate shall be cancelled." This to be interpreted correctly is to state that the rate table for this plan of certificate is to be cancelled; that no new certificates under this plan will be issued in the future, and that all certificates heretofore issued will remain in full force and effect throughout the life of the insured or to their respective maturities.

In the article regarding the various changes, which pertained to the Juvenile Department members, there was a statement, which read "No member will be forced to transfer to the Adult Department before the attained age of 18 years, unless he desires to do so of his own free will." The correct text of this sentence should be as follows: No member insured under plans "A" or "B" will be forced to change his Juvenile Term Certificate for an Adult Department certificate before the attained age of 18 years, unless he desires to do so of his own free will."

For further explanation regarding the meaning of the above statement, I wish to add, that Juvenile members are transferred to the Adult Department at the age of 16 years, and will remain insured under the Juvenile Certificate in the Adult Department to the attained age of 18 years, unless otherwise provided in the By-Laws.

WILLIAM RUS, Supreme Secretary.

too old to learn and is the best medicine for stiff joints and lack of competitive spirit — It makes the old feel young and the young glad that they are, etc.... I'm sure everyone is pulling for them and hope that we'll have as many Slovene speaking representatives as English... Had the pleasure of meeting and talking to Thomas Naumsek and his wife Frances and, also, Frank and Mary Stroy, all of the "Hoosier Pals" from Indianapolis... They brought some mighty good news from down there and very promising, too... Here's hoping —

Romances budded everywhere, especially, during the dance Saturday night and, again, Sunday evening... Wonder how many will blossom and bloom ere another spring dawns on us — ere another bowling tournament draws us together — but, wait a minute there, the National Softball Tournament will be held in Bridgeville, Pennsylvania, over Labor Day week-end — That will provide all of us with another opportunity to renew past acquaintanceships and cement the fraternal ties which bind us more firmly together... There were three movie cameras at the bowling tournament, but not one was used in taking pictures of the bowlers in action — The reason was poor lights, which suggests that it would be a good investment for the Society to purchase the necessary movie lighting equipment for indoor affairs, such as this one, banquets, stage programs, etc... Well, I've just about covered too much, so I'd better call it quits till some other time.

Michael Vrhovnik.

First SSPZ National Bowling Tournament Held In Milwaukee A Huge Success

Victorians' Spring Frolic Initial Event of Season

CHICAGO, Ill. — The evening of Saturday, April 9th in the beautiful new Marshall Square Ballroom, 3115-17 W. 22nd Street, the Victorians and their many friends will gather for an evening of fun and frolic.

Efforts of the committee to provide all with a good time have been utilized, the affair is well publicized and beautiful posters announcing the event are prominently displayed in many business places throughout the west side. (Thanks to the Potsch Bros. for the fine job.) Omers Club Orchestra has been selected to furnish the music, known for their melody of swing music and ability to occasionally satisfy the stomping feet with the "good ole Slovene Hop!"

Especially did we appreciate the presence of the Supreme Executive Board; the principal speakers of the day, bro. Wm. Rus, Supreme Secretary and bro. Rudolph Lisch, Sup. Vice-President; our charter members Ferdinand Glojek, West Allis, Wis., and John Kalan of Chicago, Ill., for favoring us by their attendance and cooperation.

A. W. O'Bosha

Also thanks are due all members of Lodge "Balkan" who so willingly and faithfully performed the duties they were assigned to, or who helped in whatever way possible to make this two-day event a success.

A. W. O'Bosha

In conclusion, we also extend our most sincere thanks to bro. Vrhovnik, secretary of N. A. B. for his untiring work, both, in the bowling tournament, and then the motion picture showing at the 30th anniversary program.

A. W. O'Bosha

Again, thanking you all for your splendid support and cooperation and hoping your stay in our midst was really an enjoyable and contended one, we are signing off with best wishes and good luck to you all!

A. W. O'Bosha

John J. Maren, Sec'y

A Lesson in the Whitney Debacle

Typical of the exalted big business and financial fraternity that is forever attacking Pres. Roosevelt for undermining business confidence has through his own financial acrobatics dealt a blow to business and financial confidence that will be remembered for a long, long time.

It is not hard to understand why Wall street has been singularly quiet about Mr. Roosevelt since the Whitney debacle became known.

The Whitney failure once again demonstrates the necessity of continuing to enforce the present federal securities law and strengthen the curbs on the stock exchanges and their members.

Regulation cannot be slackened when it is all too apparent that the biggest of them sometimes run afoul of the law, with disastrous consequences.

"The Progressive"

AWARDS FOR THE SECURING OF NEW MEMBERS

Effective from January 1 to June 30, 1938

ADULT DEPARTMENT

A \$1.00 award will be paid to the proposing member for each new member taking out a certificate under \$1,000; for new members taking out certificates above \$1,000, a \$2.00 award will be paid by the Home Office.

Local lodge which will gain most new members during either the first or the second three-month period (January, February and March, or, April, May and June), will be entitled to an award in the sum of \$25.00. In each case, however, ten (10) new members shall be the minimum in order to merit consideration.

No admission or medical examination fee.

JUVENILE DEPARTMENT

The Supreme Board has at its disposal the sum of \$1.00 for the securing of each new member for the Juvenile department of the Society.

50c will be paid to each member responsible for the securing of a new member for the Juvenile department. The remaining 50c shall be used as special awards for campaign winners etc., as the Executive Committee may see most fit and proper.

\$1.00 shall be paid to the administrators of Vrtec units for each transfer of a juvenile member to the Adult department of the Society.

Vrtec units gaining most members during either February and March, or, April May and June will be entitled to special awards, as determined by the Executive Board. Ten (10) members shall be considered the minimum in order to merit consideration for special award.

No admission fee; medical examination (in states which require it) free.